

Pars prima de vniuerso

Manifestū enim est quāsdā omnino non moueri videlicet polos ambos.

Amp. Quia omnes hmoi stelle eiusdē nature sint qntū ad principium motus et causam alioquin non mouerent vna specie motus videlicet motu circulari ergo q sunt equalis magnitudinis mouerent eqliter et que inequalis inequaliter. Rarus quippe et densum ibi locum non habent. Stelle igitur que sunt in maiori vīsa lucidiores aut via alijs septentrionalibus ymaginibus mouerētur velocius stellis omnibus que sunt circa circuli equinoctialem. hoc autem manifeste falsum est cū septentrionales omnes minores circulos describāt q̄s q̄ sunt inter arietem et librā et generaliter quāto p̄p̄inquoiores sunt alterutrum polorum tanto minores circulos describūt ineqli tempore. Quāto vō remoti? ab alterutro poloz tanto maiores circulos describūt in tanto tempore. Amp. Si stelle fixe mouerentur p̄p̄is motibus mouerent indubitatē in celo et per illud. Quare rescinderent illud atq; diuiderent tot scissuris et tantis quot et quātis stelle ip̄e eēt que mouerent. Quare fieret diuisio p̄tū celi et elōgatio earū vnius ab alia et exit? ipius celi fieret a suis terminis et limitib? quemadmodū si magna corpa instar magnorum montū mouerent p̄ totū mare scissuras et diuisiones in ip̄o facerent et extrema ipius maris extrema cogerent littora et inundatiōes immensas facere. Qui exitus et inundationes et si in mari possibiles essent in celo tamen stellarum manifeste impossibiles sunt cum extrema celi illius quo exire possint nō habeant celū vero superius et irrūpere nō possint. Amp. tu iam nosti opiniōes philosophorum de celis quia impassibiles sunt a parte ista hoc est inseparabiles et indiuisibiles. Et dixit quidā ex eis quia si separabiles aut diuisibiles essent. aut partes eorū diuise redirent ad cōiunctionem post diuisionem huiusmodi aut remanerent in illa diuisione. Q̄ si redirent quēadmodū sit in aqua diuisa cu; reditus huiusmodi nō possit fieri nisi per motū rectum. esset igitur partib? eius motus rectus et p̄culdubio naturalis. Quare et toti celo esset motus rectus naturaliter. Necesse enim est partium et totius eundem esse motū naturalem. Quia igitur prout estimauit iste celo nō est motus naturalis rectus in partib? ei? . Qua-

re p̄sequens est diuisionem hmoi nō esse reparabilem p̄ reditū supradictū. Quare si fieret diuisio huiusmodi necessario remanerent celi scissi et lacerati et ita in diuisionibus illis ess; vacuū aut necesse haberet creator continue diuisiones hmoi nouis corporibus resartire cū diuisiones huiusmodi ex necessitate p̄tinue fierent eo q̄ motus stellarū cōtinuus sit et nō habens interpolationē. Amplius. si stelle in celo suo fixe sunt et ei adherētes. Manifestū est q̄ impossibile est eas moueri nisi motu ipius quēadmodū clauī fixi in rota volubili vel alia queq; adherētia eidem nō est possibile vt moueatur manente huiusmodi affixione et adherentia nisi motu rote ipius. Si vero sunt in celo quemadmodum pisces in aqua vel in mari et mouentur in celo quēadmodū pisces in mari accidit q̄ dixi tibi de diuisionib? et scissuris eiusdē celi. Amp. de piscibus manifestū ē quia si de necessitate sequeretur motū maris q̄ fixi eēt vnusquisq; eorū in loco suo. Alioquin vnde esset ista colligatio et societas motū in piscib? Si em̄ vniciq; stellarū est p̄p̄iū principii motus. Vnde erit iste societas seu vnitas act? vt eousq; se quātū motū celi sui. Neq; em̄ in eis que voluntarie mouent hmoi societas inuenitur nisi in paucis et ad modicū. Neq; in eis que naturaliter mouentur hoc vnq; repitur nisi adinuicē alligata sint vel alterū in altero fixum vel ambo in tercio. et p̄pter hoc motum terciū ex necessitate sequentur simul. Amplius. Aut p̄municant stelle et celū in principio motus q̄ ē dicere aut vna et eadem virtus est q̄ mouet celum et stellas aut nō. Q̄ si cōmunicant hoc ē si vna et eadem virtus ē mouēs illud et illas. Sicut igitur nō habent p̄p̄iū motore sic neq; p̄p̄iū motum et quemadmodū mouēt a motore celi dū mouet celum. Ita et mouentur motu ipius celi nō enim motor celi motū influit in celū et stellas equaliter ordine influentie licet ordine t̄pis hoc faciat. Quēadmodū motor manus tue nō influit simul ordine influentie motū super manum tuam et sup̄ dolabrū dum aliqd̄ dolas. Simul inq; ordine influentie. licet ordine t̄pis hec simul faciat. Sic motor celi p̄imum super celum motum influit et per hmoi motum super stellas. Si vero nō cōmunicant in principio motus. Vnde igitur tanta societas tanta